

Як поводитися під час вибуху

"Тротилова шашка вагою в 200 грамів - за розміром, з вигляду і навіть трохи на смак - це шматок господарського мила. Без оболонки вона небезпечна для людини на відстані до 10 метрів. Якщо до шашці примотані цвяхи або кульки від підшипника - вони розлетяться в радіусі сотні метрів.

Вибух!

Падати. Відразу. Не шукати укриттів, не обертатися на звук. Падати. Кидати сумки, не шкодувати нові колготки - падати на землю прямо там, де стоїш.

Одні кажуть - впадши, накривай голову руками. Інші радять притискати лікті до боків і закривати долонями вуха. У другому випадку руки захистять і грудну клітку, і вени-артерії на шії.

Після вибуху - не вставати різко. Не вставати відразу. Як кажуть медики - "потрібно відчути себе". Зрозуміти - пронесло або зачепило. Стрес. Шок. Через них біль може з'явитися не відразу. А якщо поранило, то кожне різкий рух - це зайва крововтрата. Повільно поворушити руками, ногами. Якщо є кров, зрозуміти - звідки. І наскільки серйозно поранення. Якщо крові багато - лежачи перев'язати рану і кликати на допомогу.

Опинилися під завалами - завмерли. Не смикатися, не намагатися скинути з себе все, що навалилося. Знову ж таки - потрібно відчути своє тіло. Руки, ноги - що з ними? Рухатися повільно. Розгойдувати всякі балки і великі уламки - небезпечно. І без того хистка конструкція може впасти остаточно. Якщо руки вільні - розгребти простір перед особою. Дихати буде легше та й просто стане трохи спокійніше. Головне - не панікувати. Економити сили. Допомога прийде. Ще нікого не залишили під завалами.

Живі, цілі, які не привалило - встати і озирнутися. Допомогти пораненим. Немає таких - відійди на безпечну відстань. Викликати міліцію. Не тікати. Робота, дитина в садочку, магазин закривається - все це потім. Чекати приїзду силовиків. Дати свідчення. Згадати всі подробиці, детально описати кожну секунду перед вибухом. Будь-яка дрібниця - це шанс зловити терористів.

В очікуванні міліції - не підходити до місця вибуху. Категорично. Міг спрацювати не весь заряд.

Коли приїхала міліція і обмотала все красивою червоною стрічкою - триматися подалі. Не підходити до оточення - є загроза повторного вибуху.

Це тактика, випробувана терористами в усьому світі. Перший вибух - невеликий. Завдання - привернути увагу. Силовики виставляють оточення, роззяви підтягуються до червоної стрічки. Через час, коли всі розслабилися - другий вибух. Саме там, де натягнута стрічка. Саме там, де збираються роззяви. Саме там, де стоятиме штаб міліції-рятувальників-військових. Другий вибух - завжди потужніше. І завжди з жертвами.

Тому, навіть якщо здається, що все під контролем - не підходити до місця вибуху, поки працюють фахівці.

Якщо хтось кричить: "Тут бомба! Зараз рвоне!" - В укриття.

Підійдуть бетонна стіна і кам'яний паркан. В ідеалі - забігти за ріг будівлі. Якщо падати посеред дороги - то плазом, притулившись до бордюру. За бетонні укриття (особливо ліхтарні стовпи) потрібно ховатися, притискаючись до них спиною. Ударна хвиля перетворить частина бетону в дрібну крихту, яка посіче обличчя і може пошкодити очі.

Стіни та перекриття із пластику, дерева, гіпсокартону, скла, тонкого металу - не врятовують. Або оскільки їх проб'ють, або вони самі розлетяться вщент - і можуть смертельно поранити. Рекламні щити, лайтбокси, вивіски - вибухова хвиля їх просто зносить.

За машинами - ховатися з розумом. Осколки від вибуху (або кулі, якщо це обстріл) рикошетять від асфальту і летять паралельно землі. Вони зі свистом проходять під черевом авто - були випадки, коли люди отримували смертельні поранення. Тому армійські спеці радять ховатися не просто за кузовом, а за колесом машини.

А ще потрібно дивитися по сторонах. Кожен день. У транспорті, адміністративних будівлях, людних місцях. Підозрілі сумки, пакети, ящики - дзвонити в міліцію. Підозрілі люди, підозрілі розмови - запам'ятати прикмети, місце, час. І повідомити в міліцію. Хтось зняв сусідню квартиру, гараж,

підсобку і відчуваєте щось недобре - в міліцію. Якись дивні рухи тіла в підвалі будинку або на складі неподалік - у міліцію. Може це і звучить, як маячня параноїка, але кожен п'ятий злочин в Україні розкривається завдяки пильності громадян. "

Безпечна відстань від небезпечних або підозрілих предметів

<i>Граната РГД-5</i>	<i>не менше 50м</i>
<i>Граната Ф-1</i>	<i>не менше 200м</i>
<i>Троїлова шашка</i>	<i>60 м</i>
<i>Пивна бляшанка 0,33л</i>	<i>60м</i>
<i>Валіза</i>	<i>350м</i>
<i>Автомобіль</i>	<i>600м</i>
<i>Мікроавтобус</i>	<i>920м</i>
<i>Вантажівка</i>	<i>1250м</i>